تمثیلِ جوجه‌تیغی‌ها

نویسنده: احمد حسینی
Translator: احمد حسینی
تاریخ انتشار: 3 Mordad 2585 باستانی برابر با July 25, 2026 میلادی

در شبی سرد از شب‌های زمستان، گروهی از جوجه‌تیغی‌ها برای آنکه از سرما یخ نزنند، ناگزیر به یکدیگر پناه بردند. نزدیکی آنان، گرمایی دلپذیر به همراه داشت؛ اما دیری نگذشت که خارهایشان تن یکدیگر را آزرد. ازاین‌رو، دوباره از هم فاصله گرفتند.

ولی سرمای جان‌سوز، بار دیگر آنان را به هم نزدیک کرد و باز همان رنجِ خارها تکرار شد. بدین‌گونه، میان دو رنجِ سرما و آزردگی، پیوسته در رفت‌وآمد بودند، تا آنکه سرانجام فاصله‌ای را یافتند که در آن، نه سرما آزارشان می‌داد و نه خارهای یکدیگر؛ فاصله‌ای که همزیستی را برایشان ممکن و تحمل‌پذیر می‌ساخت.

زندگی انسان‌ها در جامعه نیز کمابیش چنین است. آدمیان برای گریز از تنهایی، خلأ درونی و ملال زندگی، به یکدیگر نزدیک می‌شوند؛ اما دیری نمی‌پاید که ناهنجاری‌های اخلاقی، ضعف‌های انسانی و ناسازگاری‌هایشان، آنان را از هم دور می‌کند.

آن فاصلهٔ سنجیده‌ای که سرانجام می‌آموزند تا بتوانند در کنار یکدیگر زندگی کنند، همان ادب و احترام متقابل است؛ فضیلتی که امکان همزیستی را فراهم می‌آورد، بی‌آنکه آزادی و حریم دیگری را خدشه‌دار کند.

از همین رو، در زبان انگلیسی به کسی که از این حد فراتر رود، می‌گویند:

«فاصله‌ات را حفظ کن!»

بی‌تردید، کسی که فاصلهٔ خود را نگاه می‌دارد، هرگز از گرمای محبت دیگران به تمامی بهره‌مند نخواهد شد؛ اما در عوض، از زخمِ خارهای آنان نیز در امان می‌ماند. از این‌رو، آن‌که روحی حساس و طبعی زودآسیب دارد، چه‌بسا بهتر باشد اندکی از ازدحام معاشرت‌ها فاصله بگیرد؛ تا نه دیگران را بیازارد و نه خود از آزار آنان آسیب بیند.

آرتور شوپنهاور(۱۸۶۰–۱۷۸۸)

یادداشت مترجم:این تمثیل در کتاب *ضمائم و ملحقات* (*Parerga und Paralipomena*)اثر آرتور شوپنهاور آمده است و بعدها با عنوان «**معضل جوجه‌تیغی‌ها**» (*The Hedgehog's Dilemma*) شهرت یافت. زیگموند فروید نیز بعدها از این تمثیل برای تحلیل روابط انسانی بهره گرفت.